GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 97.

W Srzodę Dnia 5. Grudnia 1798.

Z Londynu d. 13. Listopada.

Powszechnie tu wierzą, że traktat zaczepnego i odpornego przymierza między Tipposaib i Francuzkim dyrektoryatem zawarty został. Wiadomość tę odkryto w złapanych Buonapartego depeszach. Rząd nasz przewidując to, posłał przed kilku miesiącami znaczne do Indyy posiłki. Kopia nawet tego traktatu wpaść miała w ręce nasze. Domyślaią się, iż z tego rownie powodu tak bardzo ostatnią razą spadły Indyyskie papiery. Przeciw Typposaib będą zapewne nayskutecznieysze z Angielskiey strony przedsięwzięte środki.

Dzisieysza dworska gazeta donosi pod d. 29 września z Neapolu co następuie:

"Dzisiay przybył tu kapitan Gage woiennego okrętu Terpsichore, który d. 26 opuścił okolice Malty. P. James Saumarez łącznie z Portugalską eskadrą pod kommendą margrabiego Niza wzywał w tym czasie Francuzow do poddania się i do odstąpienia Malty; lecz kommenderuiący w Walecie Francuzki jenerał odrzucił tę propozycyą. P. Saumarez popłynął potym z swoią eskadrą z zabranemi przy Abukir okrętami do Gibraltaru, a Portugalczykow zostawił przy blokowaniu Malty. Maltanskim zaś insurgentom dał na ich prożbę wiele ammunicyi, 1200 fuzyy i tyleż szabel z zdobyczy na Francuzach. Maltanczykowie mowią, że Francuzi wielki niedostatek w Walecie cierpią."

Taz gazeta potwierdza także, iż admirał Nelson przy swoim przybyciu do Neapolu z niezwykłemi tam był radościami przyymowany. Król Neapolitański wyiechał na przeciw niego i kapitana Trowbridge i udał się na okręt Vanguard. Uszkodzonym Angielskim okrętom wszelką dano tam pomoc. Liczba wszystkich Angielskich okrętow które następnie po sobie weszły do Neapolu, wynosi 4 liniowych okrętow i 2 fregat.

Jeszcze nigdy nie obchodzono z taką radością wiazdu prezydenta Londyńskiego, iak teraz P. Rycharda Carr Glynn.

Z Dublina odbieramy pod d. 9 listopada takowe uwiadomienie:

" Z doniesień wice admirała Kingsmill z Cove pod d. 4 t. m. pokazuie się, że tam przybył woienny okręt Cesar, który właśnie w tym czasie wszystkie swoie maszty utracił, kiedy iuż Francuzkie fregaty, które się przy Killala pokazały do bitwy przymuszał. Z tym wszystkim zostały tam Terrible od 74 i Melpomene od 44 armat, które zdatne do bitwy były, i zdaie się, że nieprzyiacielskie okręty będą pewnie wzięte." Ztąd domyślamy się co za kanonada przy skale Achillesa d. 29 października słyszana była. Wielu mniema, że Francuzkie fregaty uciekły.

Ostatniey soboty wschodnio Indyyska kompania odebrała list od swego Agenta w Alepo P. Tooke, w którym wyraża, że Jenerał Buonaparte kilka mil za Kairo postąpił, i drugi oboz założył. Jego armia osłabiła się bardzo przez choroby.

Kanclerz W. Irlandzki lord Klare odwiedziwszy lorda Grenville w Dropmore, poiechał nazad do Irlandyi.

Admirał Waldegrave przybył z Newfoundland do Portsmut.

Mowca niższey izby Irlandzkiey przyiechał do Londynu na konferencyą względem złączenia Irlandyi.

W Plymut znayduie się teraz przeszło 10,000 Francuzkich niewolnikow. Dwa tysiące z nich odesłano z tamtąd do Portsmut.

Do Irlandyi ieszcze kilkanaście tysięcy Angielskiego woyska ma bydź przeznaczone.

W herbie Nelsona znayduią się: lew Brytański i maytek, z napisem wierność i czyny. Admirał Nelson popłynął teraz do Alexandryi, dla wzięcia albo zniszczenia Francuzkich okrętow, które się tam znayduią.

Francuzka fregata Bellona, o którey wzięciu dworska gazeta namieniała, iest do Falmut przyprowadzona.

Amerykańscy Agenci skupuią teraz wiele okrętow dla uzbraiania onych, i tak zakupili rożne Francuzkie, Hollenderskie i Hiszpańskie okręty, które przez Anglikow zabrane były, i te za zezwoleniem rządu uzbraiaią.

Francuzka fregata, która od Amerykańskiey fregaty Konstellacya zabrana była, nosiła tylko 24 armat i iest do portu Chesaspeak przyprowadzona. Znaiomy Tone, który na liniowym okręcie Hoche był w niewolą wzięty, gdy go do Dublina na inkwizycye zawieziono, zerwał na sobie Francuzką kokardę i mundur, który nosił mowiąc: że te do teraźnieyszego uwięzienia nieprzystoią. Z nim razem uwięziono Lewines, Tuoner, Lawless i Commius. Tone nosi pierścionek z włosami jenerała Hoche.

Mowca niższey izby zaproszony iest od Pitta, aby się stawił w Londynie dla konferowania z królem w ważnych okolicznościach.

Od granic Tureckich d. 16. Listopada.

Wiele zgodnych wiadomości z Turcech każą nam wierzyć, że gubernator Serwii i basza Belgradu Hagy Mustafa, zamiast maszerowania z korpusem swoim do Bosnii, i k miał zlecenie od wysokiey Porty, samowładnie swoie zamiary odmienił i Belgrad na siebie obiął, a swego zastępcę odprawił, lecz przez zbytnie rekwizycye i kontrybucye pieniężne wzbudził nieukontentowanie i baczność ludu,

ktory iuż mu teraz nie ufa. Przy swoim wieździe do Belgradu, żadnego nie ogłosił fermanu, przez który od wysokiey Porty gubernatorem Serwii iest mianowany. Kilkaset Spahow zgromadziło się, i chcą się udać do Belgradu, żądać od Mustafa fermanu od W. Sułtana, którego ieżeli im iak się iak się spodziewaią nieokaże, nie łatwo im się wymknąć potrafi. Maią bowiem porozumienie, że Mustafa odstąpił wysokiey Porty i iest skrytym przyiacielem Pasman Oglu, i iego zamiarom sprzyia. Niechcemy tego dochodzić, czy to iest prawda, czas który iuż tak wiele rozwikłał rzeczy, zapewne i to odkryie. Jeżeli iednak kupcom, ktòrzy z Widynu do Zemlina przybywaią wierzyć można, ta wieść wielkie ma podobieństwo do prawdy, że Pasman Oglu o baszy Mustafie nie mowi inaczey tylko iak o swoim przyiacielu, że ten po szczęśliwie na iego stronę wypadłych potyczkach na siedm mil do Wołoszczyzny rozszerzył się i miał oświadczyć, że dla bliższey z baszą Belgradzkim kommunikacyi całe granice aż za Belgrad opanować myśli.

Mowią mocno o tem że jeneralny pardon iuż wyszedł z Konstantynopola, że dla Pasman Oglu i iego stronikow nie tylko przebaczenie i zapomnienie, ale też zapewniano że z honorem na łono oyczyzny nazad przyięty będzie. Listy z Konstantynopola d. 25 października, które długo zatrzymane były, teraz nakoniec doszły, lecz o stanie rzeczy w Egipcie nic nowego nie piszą, potwierdzaią tylko, że wiadomość o spaleniu Francuzkiey floty w porcie Alexandryyskim nie sprawdziła się. Biega wprawdzie wieść po stolicy Tureckiey, że Buonaparte w marszu swoim z Kairo do Sucz od Arabow był attakowany, zniesiony i do Kairo zapędzony, ale o tem nie masz żadney urzędowey wiadomości. Tym czasem dla prędszey z tamtąd wiadomości rozporządzono żeby poczta z Konstantynopola do Wiednia co ośm dni odchodziła.

Z Paryża d. 13. Listopada.

Onegday znowu tu wiele woyska i patrolow w okolicy kancellaryi centralney i bywszego królewskiego pałacu snuło się z poruszeniem: Dało to powod do wieści, iż szukano pewnych osòb z pod wyroku deportacyi wymknionych, że chciano aresztować anarchistow, którzy się przy pałacu krolewskim zbierali i że nakoniec Antonelle i Felixa Lepelletier aresztowano, ale o tym wszystkim nic daley nie wiemy: To tylko iest pewna, iż wielu młodych wzbraniaiących się od służby woyskowey z prawa konskrypcyi zostało aresztowanemi, z resztą panuie tu naywiększa spokoyność.

Przeznaczony do Madrytu poseł Batawski oby: Meyer znayduie się teraz w Paryżu i iak mowią, zabawi tu przez zimę.

Wczoray przekładano w radzie 500, aby Xięża nie posłuszni dekretowi wyprowadzenia w przypadku niestawienia się ich w przeciągu miesiąca, na listę emigrantow wpisanemi i tak iak emigranci karanemi byli. Wyłączeni od deportacyi chorowici i lat przeszło 60 maiący xięża, niestawaiąc w tym samym przeciągu czasu dla otrzymania mieysca aresztu, będą także za emigrantow uważani. Ukrywaiący takowych Xięży więzieniu i innym karom podpadnie. Proiekt ten w krotce ma bydź decydowanym.

)2(

Jenerał Joubert obiąwszy kommendę nad armią Włoską ogłosił proklamacyą w treści następuiącey:

Kolledzy! Odbieram kommendę armi Włoskiey z rak jenerała, który rozstaiąc się z wami żal i szacunek wasz z sobą unosi. Będę sobie tak iak on postępował, i rownie iak on zaufanie wasze pozyskam. "Jenerał ten, służąc dawniey pod Buonaparte i dowodząc w Tyrolu, zalecił mieć naytroskliwszą staranność, aby armii iego na potrzebach do życia, odzienia i ammunicyi nie brakło.

W Niderlandach, mowią tuteysze pisma, Xięża potrafili w lud łatwowierny wmowić, iż nic milszego ani godnieyszego zasługi niebieskiey uczynić nie może, iak gdy Francuzow wymorduie. Jakoż wielu włościan dostawszy się w niewolą, z ukontentowaniem i odwagą pomarło ucałowawszy krzyżyk od rożańca, który na szyiach nosili.

Redaktor wczorayszy donosi, iż bunt w części ziednoczonych departamentow wybuchły, został nakoniec uspokoionym. Znayduiące się tam woyska dość były mocne do przywrocenia wprzod porządku nim posiłki dalsze nadeszły. Nieprzyiaciele zewnętrzni nie spodziewali się tak prędkiego uśmierzenia rozruchow, ale rząd dzielny nadzieie te zawiodł, i czuwa nad tem aby wszelkie nowe tym podobne zamachy zniszczonemi zostały.

Dyrektoryat Cysalpiński ożnaymił rządowi naszemu przez kuryera, iż nowa Cysalpińska konstytucya znakomitą głosow większością przyiętą została. Jenerał Kościuszko znayduie się ciągle w Paryżu.

Dyrektoryat przesłał pod dniem 6 do ciała prawodawczego następuiące poselstwo.

Obywatele Reprezentanci! Dyrektoryat wykonawczy w dwoch swoich poselstwach pod dniem 13 Frimaire i 6 Niwos w roku 6 wystawił wam obraz położenia w iakim się na ten czas rplta znaydowała. Uderzeni prawdziwym i zastraszaiącym wyobrażeniem które wam wystawił, uczuliście potrzebę użycia naydzielnieyszych śrzodkow dla wniwecz obrocenia systemy rozboynistwa i spustoszenia, za pomocą którey roialism spodziewał się rzplte podkopać aż w samych iey fundamentach, nieszczęście coraz bardziey wzrastaiące prędkiego wymagało zaradzenia i wyście go znaleźli w ustawie d. 29 Niwos w roku 6, która mieści w sobie rozrządzenia obeymuiące wymiar kary za popełnione złodzieystwa i łotrowstwa na drogach publicznych i inne do przywrocenia publicznego bespieczenstwa dążące. Przez skutek tey zbawienney ustawy była przywrocona spokoyność w wielu departamentach. Drogi publiczne oczyszczone tam zostały z zgrai łotrow napadaiących. Widziano nayzuchwalszych odbieraiących zasłużoną karę i przykład ich ukarania przerażaiąc strachem wspolnikow, rozpruszył wielką liczbę ich niegodziwych towarzystw. Lecz usiłowania zdradliwego rządu, który nigdy nie traci nadziei doprowadzenia nas do roialismu przez krwawe anarchii drogi, przedłużył w niektórych departamentach nieszczęścia, którym ustawa dnia 29 Niwos miała koniec położyć. Dotąd widzieć tam ieszcze można spokoyność obywatelską zagrożoną przez częste zaboystwa. Własności prywatne i dochody publiczne staią się tam

eszcze codziennie łupem łotrow którzy z bronią w ręku zatrzymuiąc kuryerowi powozy zabiiaią podrożnych. Z rodni cze ku y, które świeżo uporządkowały się w części przyłączonych departamentow, daleką tylko wystawiaią nadzieie uwolnienia się zupełnie od rozboynikow i zbrodniarzy wszelkie gatunku którzy napełniaią wsie i drogi. Jednakowoż obywatele reprezentanci ostatni artykuł tey samey ustawy która wstrzymała okrucieństwa, koniecznie iey wymagaiące mieści w sobie, iż przez rok ieden tylko trwać ma i że po upłynieniu tego przeciągu czasu zupełnie ważność swoią utraci, ieżeli od ciała prawodawczego przedłużoną nie będzie. Na przedłużenie to w ninieyszych okolicznościach nieodbicie potrzebne dyrektoryat wykonawczy ściągnął waszą uwagę. Kiedy przez zastraszaiący, lecz wierny obraz zbrodni niszczących Francyą wskazał potrzebę ostrych środkow upoważnionych ustawą dnia 29 Niwos, znał on stosownie do tego czego sam doświadczył, iak wiele to waszą ludzkość kosztować miało. Litość dla zbrodniarża w tym dopiero momencie zaczynać sie powinna w którym przestaie bydź niebespiecznym: lecz poki iego niegodziwe skłonności szkodzić mogą spokoynemu obywatelowi potrzeba odciąć od politycznego ciała członek zepsuty, którego nie można przedsiębrać niepewnego uleczenia bez narażenia na niebezpieczeństwo innych członkow. Przyydzie czas zapewne, w którym sprawiedliwość będzie mogła bez niebespieczeństwa rzadziey używać swego miecza: kiedy pokoy zewnętrzny odeymie zagranicznym rządow chęć pobudzania na naszym łonie zaburzeń i nieporządkow; kiedy czas wygasi nienawistne pasſye rodzące się z domowych rozruchow i które muszą koniecznie pomnażać zbrodnie; kiedy ożywiony handel zapewni sposoby łatwego wyżywienia się dla klasſy ubogich obywatelow; kiedy nakoniec, stan skarbu pozwoli postawić więzienia w tym stanie, że dopełniwszy niezaprzeczonego długu ludzkości względem uwięzionego, będzie można zniszczyć w iego duszy wszelką nadzieię ucieczki, na ten czas Obywatele Reprezentanci mnieysza liczba zbrodniarzy pozwoli łagodniey obchodzić się z niemi; pewność kary, nadgrodzi iey surowość, a towarzystwo zapewnione, będzie mogło przedsiębrać moralne uleczenie winnych, których więcey nie będzie się obawiać. Aż do tey szczęśliwey epoki zbawienie oyczyzny innych koniecznie wyciąga środków i sama iedynie surowość wstrzymać może w wzroście swoim nieszczęścia, któreby nie stosowna do czasu łagodność powiększyć mogła. Ważność tey rzeczy Obywatele Reprezentanci niedozwala dyrektoryatowi wykonawczemu wątpić abyście poselstwa iego wprędce pod swoią wziąć nie mieli uwagę.

Podpisano *Treilhard*, *prezyd.*

Jenerał Dallemagne, który postępuie po jenerale Turreau donosi jenerałowi kommenderuiącemu, iż nie podobna co przydadź do urządzeń iego poprzednika w oblężeniu Ehrenbreitszteinu. — Porta zaczyna iuż widzieć niebezpieczeństwo w iakie się dała wprowadzić przez rozpoczęcie woyny z Francyą i związki przeciw niey poczynione.

Odbieramy listy z Korfu pod d. 5. października donoszące nam, iż tak na tey wyspie iako i w innych nowych departamentach rzeczypospolitey zupełna panuie spokoyność. Skoro się tam tylko dowie-

dziano, iż konsulowie Francuzcy w państwie Tureckim znayduiący się, z rozkazu Porty zostali aresztowani, natychmiast w Korfu, Zante, i innych portach kazano zaiąć wiele okrętów pod banderą Ottomańską, które trzymaią w zakładzie, dopoki nie odbiorą urzędowey deklaracyi woyny z strony Porty Ottomańskiey. Wyspa Korfu opatrzona iest w zboże i w mąkę na bardzo długi czas. — Jeden z kommendantow Tureckich w Morei sprzeciwiał się wydaniu zboża dla wysp Francuzkich, lecz mieszkańcy przymusili go do odwołania w tey mierze swych rozkazow. — W Korfu oczekuią na 4 okręty, które maią przybydź z Egiptu z ryżem dla załogi Francuzkiey. — Koło konstytucyyne w Korfu iest dobrze urządzone. To zgromadzenie w sposobie obywatelskiego daru, ofiarowało zupełny ubior każdemu z 37 marynarzow ranionych w potyczce zaszłey między naszym okrętem le Genereux i okrętem Angielskim Leander.

Z Rasztadt d. 12. Listopada.

(Koniec Noty Ministrow pełnomocnych Francuzkich)

Artykuł 6ty. tyczy się długow. Uczyniony względem ich układ żadney więcey niezostawia trudności, procz długow municypalnych, niżey podpisani w krótkich słowach tłomaczyć się będą względem tego przedmiotu, który widoczna niechęć mogłaby iedynie tylko wystawić publiczności w postaci krzywdzący rząd Franuzki, twierdząc, iż chce obciążyć Rzeszę wszystkiemi w ogule iey długami. Wiadomo iest wszystkim, że niżey podpisani zezwolili aby długi municypalne zaciągnione na pożytek i potrzeby publiczne, rownie iak i długi prowincyonalne, któreby z tegoż samego powodu zaciągnione były, ciążyły kraie przeszłe pod panowanie rzeczypospolitey Francuzkiey. Jeżeli wyłączyli od tego długi Xżąt i długi na koszta woyny, iestże iaki bezstronny człowiek, ktoryby tego nie był się spodziewał? Wszyscy roztropni ludzie przyznaią pomimo czynionego starania dla obłąkania ich zdania, iż koszta kłotni, którey szukano z Francyą, powinny ciążyć sprawiedliwie Rzeszę w ogule, a nie część iednę Rzeszy, która nawet przestała bydź Niemiecką, i przez to czyliż mniey pragną pokoiu, który uważaią sprawiedliwie iako maiący bydź wiecznym? Zastanowić się także potrzeba, iż deputacya dla pacyfikacyi Rzeszy zezwalaiąc na obciążenie się długami kraiow zaciągnionemi z okoliczności woyny, sama uznała zasadę uwolnienia od tego Francyi. Jakimże sposobem chciałaby dzisiay wprowadzać samowolną rożnicę między długami do których ten sam powod, i toż samo było przeznaczenie? Nie zaprzeczy zapewne deputacya, aby Rzesza tak przed iak i w czasie trwaiacych nieprzyiacielskich krokow nie wybierała od municypalności i woytostw w iakimkolwiek bądź to sposobie części wydatkow woiennych; skąd wypływa, iż mogłaby tylko żądać, coby było z strony rządu Francuzkiego wielkim znakiem powolności, aby rzeczpospolita zezwoliła na obciążenie brzegu iey ustąpionego temi Municypalnemi długami, które od czasu opanowania i obięcia w posiedzicielstwo przez woyska Francuzkie tych municypalności, zaciągnione były. Rzeczpospolita iest zawsze skłonną, iak to widzieć można do przychylenia się do zgody; lecz iey powolność nie posunie się nigdy aż do

zapomnienia o własnych interessach i uchybienia godności swoiey.

Po tych wytłomaczeniach się, niżey podpisani spodziewaią się widzieć ukończoną walkę, która nadto długo trwała, mniemaiąc, iż wprowadzić mogą ugodzoną zasadę sekularyzacyi iako część negocyacyi, którą zlecono im dokonać. Nie wątpią bynaymniey, aby skryci lub oczywiści nieprzyiaciele pacyfikacyi, aby ci wspolni nieprzyiaciele nie podchlebiali sobie, iż potrafią obłąkać politykę deputacyi Rzeszy. Lecz zarazem przeświadczaią się, iż uniknąć będzie umiała wszystkich sideł przez swoie własne światło, i przez nauki dobrze zrozumianego interessu i doświadczenia znanego, że weźmie na mocną uwagę całą nierostropność woyny, do któreyby ią zdradliwe rady wciągnąć usiłowały; woyny, w którey rzeczpospolita Francuzka procz że posiada nie rownie więcey nadto, czego offiaruiąc pokoy żądała, mogłaby ieszcze podług wielkiego podobieństwa, zyskać nierownie więcey, gdy Rzesza nie miałaby nawet nadziei nadgrodzenia strat swoich, i iakiebykolwiek nastąpiły wypadki, naraziłaby się na skutki bardzo ze wszech miar nie rowne tym, iakie iey w tym momencie podaie pokoy i przyiaźń rzeczypospolitey. Ministrowie pełnomocni rzeczypospolitey Francuzkiey ponawiaią ministrowi pełnomocnomu J. C. Mci naywyższe swoie poważenie w Rasztadt dnia 21 Brumaire (11 Listopada) roku 7 rzeczypospolitey Francuzkiey.

Podpisano *Bonniers. Jean de Bry. Roberjeot.*

Druga Nota.

Niżey podpisani ministrowie pełnomocni rzeczypospolitey Francuzkiey do negocyacyi z Rzeszy Niemiecką odebrali drugą notę deputacyi Rzeszy oddaną sobie 17 Brumaire (7 Listopada) przez pełnomocnego ministra Cesarskiego. Pismo, którego ta nota przytacza niektóre wypisy nie były znane przez niżey podpisanych i umacnia ich w zdaniu, iż rzecz o którą idzie należy do wydziału woiennego, a zatym oddzielna iest od poselstwa, które do samych negocyacyow pokoiu iest przeznaczone. Odwołuiąc się przeto do tego co iuż w tey mierze oświadczyli, nie mogą iak tylko wyrazić deputacyi Rzeszy stałe przedsięwzięcie rządu Francuzkiego zawarcia pokoiu, a do tey szczęśliwey epoki, ktora od niey zupełnie zależy ulepszać teraźnieyszy stan rzeczy tyle ile bezpieczeństwo narodu pozwoli. Niżey podpisani zapewniaią ministra pełnomocnego J. C. Mci o swoim wysokim poważaniu. Rasztadt d. 21 Brumaire (11 Listopada) w roku 7 rzeczypospolitey Francuzkiey.

Podpisano *Bonniers. Jean de Bry. Roberjet.*

Deputacya Rzeszy zebrała się dzisiay, na sessyi tey czytano dwie ostatnie noty ministrow Francuzkich i postanowiono udzielić ich ogulnemu seymowi Rzeszy.

Posłowie Francuzcy wysłali do Paryża kuryera zapewne z ostatnią notą deputacyi, tudzież z notą legacyi Pruskiey względem Ehrenbreitszteinu świeżo podaną.

Z Rasztadt d. 15. Listopada.

Poiutrze deputacya Rzeszy naradzać się i głosować będzie względem ostatnich not Francuzkich. Wnoszą, iż obstawać zechce przy treści noty swoiey pod dniem 6 okazuiąc zarazem skłonność w tłumaczenia się względem przedmiotów potrzebuiących ieszcze objaśnienia. — P. Koch

minister Oldenburgski podał pod dniem 13 t. m. notę deputacyi Rzeszy tyczącą się żądanego od ministrow Francuzkich zniesienia cła w Elsfleth. Przytoczywszy prawa, które cło w Elsfleth czynią świętą własnością domu Oldenburg, powody z jakich temu domowi nadane zostało kładzie następuiące, potrzebę utrzymywania grobli broniących kray od wylewow; utrzymowanie latarni na wyspie Wangendore, i inne potrzebne rozrządzenia dla wygody żegluiących, które znacznych wyciagaią kosztow. Przywodzi procz tego, że cło to iest małe, i że towary Francuzkie bardzo mało płacą, a zatym, że to żadney handlowi Francuzkiemu rożnicy nie czyni, tym bardziey, iż statki Francuzkie bardzo rzadko idą Wezyrą aż do cła w Elsfleth. Z drugiey strony zniesienie cła tego mogłoby pociągnąć niedogodność dla ceł nawet sąsiedzkich należących do Prus, Danii i Elektora Hannowerskiego. Xiążę Oldenburg nieinaczey zrzeczby go się mogł, iak za zezwoleniem dworow. Rossyyskiego, Szwedzkiego i Duńskiego. „ Stosownie do tych powodow i uwag (rzeczono w nocie tey przy końcu) Deputacya Rzeszy osądzi, iż nieodmiennie obstawać powinna przy niezezwalaniu na żądanie ministrow Francuzkich w tym względzie, tym z ś bardziey, iż żądanie to iest nowością szkodliwą prawow każdego państwa; że się tyczy przedmiotu nie będącego w krai ch przez woyska Francuzkie zaiętych i zostaiącego pod protekcyą J. K. Mci Pruskiey iako dyrektora cyrkułu. „

Na wczorayszey sessyi minister pełnomocny J. C. Mci doniosł o oddaney nocie ministrom Francuzkim w celu wstrzymania przedaży dobr hrabiego Looz położonych w cyrkule Bourgońskim i Leodyum.

Ministrowie Francuzcy odpowiedzieli na ostatnią notę legacyi Pruskiey pod d. 6 iż ią swemu rządowi przesłali.

Pozawczoray wyszło ieszcze ztąd dwoch kuryerow ieden do Wiednia drugi do Berlina.

Z Rochefort d. 9. Listopada.

Fregatty, *la Concorde la Medée i la Franchise* i korweta *Venus* w porcie wyspy Aix dnia 7 w wieczor szczęśliwie stanęły. Wyszły one były przedmiesiącem pod rozkazami szefa eskadry Savary w celu wyladowania woyska w Irlandyi, lecz postrzegłszy w bliskości tey wyspy eskadrę Angielską daleko mocnieyszą która dążyła ku nim, przymuszone były cofnąć się, i przez obrot rownie czynny iak zręczny za pomocą sprzyiaiącego im wiatru maytkowie potrafili uratować dla rzeczpltey, te cztery fregaty. O lugrze Renard należącym także do tey wyprawy nie mamy ieszcze wiadomości, lecz wkrotce powrotu iego spodziewamy się (zdaie się, iż wyprawa tą iest taż sama która widziana była przy Killala 27 października i o którey n ypoźnieysze z Londynu wiadomości wzmiankuią.)

Od wyższego Renu d 15. Listopada.

Dnia 11 w wieczor Arcy Xiążę Karol przybył do głowney kwatery w Fryedbergu. Armia Cesarska znayduiąca się w Tyrolu przy granicach Szwaycaryi, codziennie posiłki odbiera i tak się rozłożyła, aby na wszelki wypadek była gotowa. Listy z Tryestu donoszą, że admirał Nelson iest tam spodziewany.

DODATEK

DO N^{ro} 97.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srzodę Dnia 5 Grudnia 1798.

Z Brynu dnia 20. Października.

Rekrutowanie zeszłego miesiąca w Morawie, a mianowicie w cyrkule Znaymskim dało powod bardzo poruszaiący patriotysmu, i szczegulnieyszey przychylności ku Panuiącemu.

Poddany do państwa Kromawy należący z Grostajaxy imieniem Wawrzyniec Neybauer oddał chwalebną uniesiony gorliwością za naywyższą usługą swoich trzech synow, Wawrzyńca, Marka i Jozefa potroyne bliźnięta, pięknego wzrostu po lat 22 maiące, dobrowolnie na rekrutow Znaymskiemu cyrkułowi, gdzie wszyscy trzey za zdatnych uznani, i w poczet zapisani zostali.

Gdy o tym zdarzeniu z wielu względow pamięci godnym Nayiaśnieyszemu a Miłościwemu Panu doniesiono, dawszy poznać nayłaskawsze ukontentowanie swoie, uwieńczył Nayiaśnieyszy Pan tego poczciwego Oyca w nadgrodę okazaney przez to wierności i przychylności ku Panuiącemu złotym medalem, ktoren mu przez starostę cyrkularnego publicznie, i uroczyście dany bydź ma.

Zalecił oraz Nayiaśnieyszy pan nadworney radzie woienney tych trzech braci, potroynemi bliźniętami będących, podług żądania oycowskiego ile możności w iednym regimencie i kompani umieścić, i mieć wzgląd stosownie do ich sprawowania się i zdatności na ichże promocyą.

Z Rasztadt d. 17. Listopada.

Ministrowie Pruscy pozawczoray podali nową notę deputacyi Rzeszy względem wyspy Buzeich. W nocie tey pokazuią ważność tey wyspy dla miasta Wazel, a bez użyteczność dla Francyi. Przy tym zdarzeniu oświadczaią, iż Król Jmć z ukontentowaniem by widział, umiarkowanie względem cła w Elsfleth na Wezyrze oddalone przez deputacyi Rzeszy iako przedmiot nienależący do ninieyszych negocyacyi pokoiu, i względem którego z właścicielem cła tego ułożyć się należy ministrowie Pruscy przydaią: im więcey rząd Francuzki okazuie usilności w przyspieszeniu ostatecznego pokoiu, tym bardziey przykładać się powinien do oddalenia od ninieyszey negocyacyi sporow wzglę

dem tych wszystkich przedmiotow które do niey nie należą. Niżey podpisani spodziewaią się, iż uwaga ta gruntuiąca się na zasadach konstytucyi Niemieckiey i którey oni udzielić ministrom Francuzkim stosownie do odebranego od Króla rozkazu starać się będą, przyięta w stanie w sposobie zadosyć czyniącym, i że żadna więcey o tym przedmiocie w ważnych niniey szych negocyacyach wzmianka uczyniona nie będzie.

Z Rzymu d. 31. *Października.*

Gdy w rożnych mieyscach rzpltey naszey pokazały się znowu nowe poruszenia insurrekcyyne, jenerał Francuzki Macdonald ogłosił ustawę, iż każdy mieszkaniec iakiegokolwiek bądź stanu, któryby usiłował wzruszyć spokoyność publiczną, natychmiast śmiercią ukarany będzie. Tenże jenerał ponowił znowu zakaz noszenia nadto grubych lasek, nie wolno nawet mieć ich u siebie. Miasto Ankona z rozkazu kommenderuiącego jenerała zostało w stanie oblężenia ogłoszone przez jenerała Monnier. Port ten ciągle iedna dywizya Angielska blokuie, a niektóre Angielskie fregaty krążą przed Civittavechia.

Podług naypóźnieyszych listow z Neapolu wiazd króla do głowney kwatery spoznił się z powodu choroby Królowey Jmci. Sułtan Turecki kazał offiarować iak mowią, królowi Neapolitańskiemu wsparcie w woysku i pieniądzach w przypadku gdyby Panstwa iego napastowane były. Minister woyny P. Airolla usprawiedliwił się zupełnie i do swego urzędu powrocił.

Z Bazylei d. 14. *Listopada.*

Dwa batalliony 36 pułbrygady które w naszych okolicach stały, wczoray ruszyły ku Lagenthal i Herzogenbuchsé w kantonie Bernenskim gdzie iak mowią, poruszenia insurrekcyyne okazać się miały.

Gdy wszystkie listy przybywaiące z kraiu Gryzonow, podlegaią nayściśleyszey rewizyi stosownie do rozkazu rady woienney, żadney pewney z kraiu tego wiadomości nie mamy. To tylko wiemy, że Austryacy w wielu mieyscach na granicy szancuią się i że naywiększa ich siła znayduie w części kraiu Gryzonow ztykaiącey się z kraiami rzpltey Helweckiey. Regiment Vins ma zastąpić mieysce regimentu Brechainville minister Francuzki Perrochol przybył do Zurich.

Jenerała Keller mianowano szefem gwardyi ciała prawodawczego Helweckiego. Popis woienny dostarczył 6000 ludzi w kantonie Zurich. Wyrokiem dyrektoryatu dziennik pod tytułem *Dzieie Helweckie* zakazany został.

Z Frankfurtu d. 10. *Listopada.*

Zamiast żeby los twierdzy Ehrenbreitsztein podług tylu oblegań deputacyi miał się zmienić, twierdza ta coraz do smutnieyszego przywiedziona iest stanu. Od d. 4 t. m. od wyższego do niższego Werth, Ren coraz bardziey iest ściśniony. Wszystkie statki po niżey miasta Koblentz uciekły się do Mozelli, a powyżey do Lany. W Rottenhan szańce są usypane armatami napełnione, i piechotą i iazdą osadzone Kommendant miasta z swoiey strony przedsięwziął środki do odporu, byle mu tylko żywności wystarczyło. Woyska coraz więcey idą do Niderlandow. W Moguncyi wszelkie ostrożności są przyięte.

Z Bruxelli d. 16 *Listopada.*

Skoro od rożnych korpusow dostate-

czna liczba woyska w nasze strony przybyła zarac buntownicy, gdzie tylko zgromadzili się byli attakowani i pobici, zostali spodziewamy się więc że nam się w krotce znowu spokoyność wroci, dla tego jenerał Galland miasto nasze i departament Dyle od stanu oblężenia uwolnił. Znowu siedm wozow z aresztantami ztąd do Paryża zawieziono.

Z Altony d. 5. Listopada.

Pan Achenholtz w dzienniku swoim umieszcza wypisy ciekawego dzieła P. Bulow o konstytucyi stanow ziednoczonych, w którym tenże teraźnieyszy postępek Amerykanow względem Francyi uważa iako śmiertelny cios zadany ich wolności. Interessem Anglii iest wciągnąć Amerykę w woynę swoią przeciw Francyi. Za pomocą tylko Amerykanow Pitt potrafi szkodzić Francuzom w Indyach zachodnich. Cała exystencya arystokracyi kupieckiey którey chciwe panowanie dostateeznie w Ameryce iest ugruntowane, zawisła od Anglii gdy kredyt Angielski iedynie handel iey utrzymuie. Ta panuiąca partya kupiecka przez teraźnieysze uzbraiania zyskuie stałe woysko które będzie dla niey sprężyną do całkowitego uiarzmienia swoich współziomkow. Anglia zalicza pieniądze i płaci posiłki na których nic nie traci, gdyż przez odbyt swoich rękodzieł w krotce ich wybierze. Takim to sposobem owa sławna wolność Amerykańska iuż w swoim kwiecie więdnieć i upadać zaczena, a tak nadzieie owe, iż liczny lud kraiu tego pod opieką mądrego rządu, na łonie pokoiu, cnoty i nie winności w polorze lud i i ziemi nie znany dotąd wzrost nabierać będzie, gasnącą z boleścią widzieć, przychodzi.

Z Wenecyi d. 9 Listopada.

Mamy teraz potwierdzenie wiadomości o pokazaniu się flotty Tureckiey i Rossyyskiey przy Korfu i blokowaniu tey wyspy, niektórzy zapewniaią, że Francuzi cofnęli się z Zante i Cefalonii do Prawessa i S. Maure. Słychać także, że Turcy opanowali Cerigo. Na statkach które się przyłączyły do flotty Tureckiey przy Neapoli w Romanii 15 tysięcy woyska lądowego ma się znaydować. Jenerał Francuzki Rosa i kupiec Dypret którzy z Korfu udali się do Jarmina w golfie Lepantu dla zakupienia żywności przyaresztowani tam zostali od Turkow.

Z Liwornu donoszą, że tam przybył z Alexandryi dnia 2 t. m. okręt neutralny na którym sią znaydował kommissarz armii Egiptu maiący depesze od jenerała Buonaparte.

Wyspa Malta.

Stosownie do nayświeższych wiadomości Francuzkich, okoliczności na wyspie Malcie bardzo się odmieniły. Francuzi są znowu iey panami. Dowodzcy zbuntowanych mieszkańcow są aresztowani i śmiercią ukarani. Niektórzy podeyrzani kawalerowie Maltanscy są z wyspy wygnani. W całey okolicy z przyczyny nawalności morskich, w cale nieprzyiacielskich okrętow nie widać. Oczekuią tam nie tylko wzmocnienia z Korsyki (który iuż wyszło pod żagle ale i konwoiu co wyszedł z Tulonu pod eskortą 4 liniowych okrętow, a przez wiatry był przymuszony zawinąć do wysp Hieryyskich, lecz potym wyszedł znowu pod żagle.

DONIESIENIA.

Cæs. Reg. Judicium pœnale Sandomiriense, medio hujus edicti publice notum reddit Profugam Evam de Glinow 1mo. voto Andreæ Chleb, 2do vero Joannis Słabkowicz Coniugem, rusticæ conditionis mulierem, in hocce C. R. Judicio pœnali ex capite criminis Venefícii, in persona sui primi Mariti Andreæ Chleb perpatrati accusatam, idcircoque contra ipsam processum edictalem hic Fori institutum esse. Quapropter ipsi profugæ Evæ adpræsens Słabkowiczowa præsentibus mandatur, ut intra sexagiuta summum dies, a die promulgationis præsentis edicti computandas, coram hocce C. R. Judicio pœnali Sandomiriensi compareat, & ad incusationem respondeat. Datum Sandomiriæ die 31 8bris 1798 Aloysius, Georgius, Paduch Judex. Paulus Fabiański asseſsor Antonius Ratayski asseſsor.

C. K. sąd karny Sandomirski, ninieyszym edyktem publicznie do wiadomości podaie: Iż zbiegła Ewa z Glinow. pierwszego Jędrzeią Chleba, powtornego zaś małżeństwa Jana Słabkowicza małżonka, kobieta wieyskiey kondycyi, w tuteyszym C. K. sądzie karnym względem występku otrucia, na osobie 1 swego męża Jędzeia Chleba uczynionego, iest oskarżoną i dla tego, na przeciw niey proces edyktalny, w tymże sądzie rozpoczety został. Zatym teyże zbiegłey Ewie teraźnieyszey Słabkowiczowey. ninieyszemi nakazuie si, , ażeby w przeciagu dni naydaley sześćdziesiat, od dnia obwieszczenia ninieyszego Edyktu rachować się maiących, przed tuteyszym C. K. karnym sadem Sandomierskim stawiła się, i na oskarżenie odpowiadała. Dan w Sandomierzu d. 31 Października 1798.

A o zy Jerzy Paduch, sedzia.
Pawet Fabiański, asseſsor.
Antoni Ratayski, asseſsor.

C. K. Sady Szlacheckie Krak: Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Pani Jadwidze z Dzibonich Zegartowy, i iey meżowi Kaźmierzowi Zegartowi, iako i Franciszce z Dzibonich Stawski: że Pana Jan Nepomucen Michalczewski, Anatonina i Benedykt Grątkowscy małżonkowie, iako też Marya nna i Jan Bystrzanowscy małżonkowie u tych C. K. sądow o przywrocenie do dawnego stanu na. przeciw dwom dekretom: 1mu Ziemstwa Sandomierskiego pod datą 23 września 1782 r. 2mu Grodu Sandomierskiego pod datą 24 maia 1785 r. względem summy 10,000 zł. pol przez niegdyś Xiędza Marcina Dziboniego pretendowaney, żałobę na nich podali, i opomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosili.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowani zostaią, lub czy wcale w C. K. Kraiach dziedzicznych znayduią się, imże Patrona tuteyszego Pana Liebicha z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proceſs ten, podług ordynacyi sądowey, rozpocznie się i ukończony będzie; oni przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominaią: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest: w przeciągu 90 dni sami się stawili, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych srzodkow prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskuteczniejsze osądzą; ile że w przeciwnym razie, podług opiewu C. K. praw, wszelką niedogodność, z zaniedbania wynikaiącą, samiby sobie przypisać winni byli.

Jozef de Nikorowiez.
Darowski.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach: Krakow: Galicyi zachod. w Krakowie d. 29 Października 1798.

Eisner.

Ze strony C. K. pełnomocney Kommiſsyi zadworney Galicyi Zachodniey.— Bracia Forsatz maią się dla podniesienia spadłego po oycu dziedzictwa w Semprońskim magistracie zgłosić.

Na intereſsowanie się Krolewsko węgierskiego rządu namiestniczego powszechnie ogłasza się, że iuż od roku 1786 nieprzytomni z Semprony rodem będący bracia Ignacy i Jakob Forsatz, o ktorych niewiadomo, gdzie teraz przebywaią, dla podniesienia spadłego na nich po oycu, a teraz w Semprońskim magistracie złożonego dziedzictwa, 84 Z.R. 34 4/8 Kr. wynoszącego, w przeciągu peremptoryjnego terminu 6 miesięcy tamże zgłosić się maią. W Krakowie dnia 28 Października 1798.

Karol baron de Gallenfels.

Uwiadomia się W. Karol Malinowski, iż papiery iemu służące iako to: trzy oryginalne karty na rożne długi, tudzież dwa inne prawne papiery tu w Krakowie przed dwiema miesiącami znalezione zostały u kogo się zaś znayduią w kantorze Gazety Krakowskiey dowiedzić się można.